

70716 Πρακτική Άσκηση II: Παιδαγωγικές εφαρμογές της διδακτικής της Τουρκικής

Αξιολόγηση γλωσσικού μαθήματος*

Δρ. Μαρία Ρομποπούλου

Η δομή του περιεχομένου αντλήθηκε από το πρόγραμμα «Προχωρώ» του ΕΚΠΑ, προσαρμοσμένα στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών.

Περιεχόμενα ενότητας

- ▶ Σκοπός
- ▶ Προσδοκώμενα αποτελέσματα
- ▶ Ορίζοντας την Αξιολόγηση... και τη χρησιμότητά της
- ▶ Αρχές της αξιολόγησης
- ▶ Χαρακτηριστικά της «καλής» Αξιολόγησης
  - ▶ Εγκυρότητα
  - ▶ Αξιοπιστία
  - ▶ Αντικειμενικότητα
  - ▶ Διακριτ(ικ)ότητα
  - ▶ Πρακτικότητα & Οικονομία.
- ▶ Τα βασικά είδη αξιολόγησης της επίδοσης του μαθητή
  - ▶ Η αρχική/διαγνωστική αξιολόγηση
  - ▶ Η διαμορφωτική αξιολόγηση
  - ▶ Η τελική/αθροιστική αξιολόγηση
- ▶ Άλλες μορφές αξιολόγησης
- ▶ Αντικείμενο, Μέθοδοι και Εργαλεία Αξιολόγησης της επίδοσης του μαθητή στην εκμάθηση της Γ2
  - ▶ Τι αξιολογούμε στο μάθημα της Γ2;
  - ▶ Πώς αξιολογούμε γνώσεις και ικανότητες στη Γ2;

Περιεχόμενα ενότητας

- ▶ Τα επισφαλή σημεία στην Αξιολόγηση της Επίδοσης
  - ▶ Η αντικειμενική αξιολόγηση της επίδοσης
    - ▶ Μέθοδοι αξιολόγησης παραγωγής λόγου
    - ▶ Τι αξιολογούμε στο μάθημα της Γ2;
    - ▶ Πώς αξιολογούμε γνώσεις και ικανότητες στη Γ2;
    - ▶ Εργαλεία Αξιολόγησης της επίδοσης του μαθητή
    - ▶ Κριτήρια αξιολόγησης
    - ▶ Κριτήρια Αξιολόγησης & Κλίμακα Βαθμολόγησης
    - ▶ Το «κατώφλι επιτυχίας»
  - ▶ Προσαρμογή στο επίπεδο γλωσσομάθειας
    - ▶ Περιγραφητές/Δείκτες επικοινωνιακής ικανότητας
  - ▶ Η διατύπωση της εκφώνησης και οι Οδηγίες στις δοκιμασίες αξιολόγησης της επίδοσης στη Γ2
- ▶ Μορφές και τύποι δοκιμασιών
  - ▶ Οι Ασκήσεις
  - ▶ Οι Δραστηριότητες
- ▶ Τι μας έμαθε η Δοκιμολογία σχετικά με τις μεθόδους και πρακτικές αξιολόγησης

Περιεχόμενα ενότητας

- ▶ Παράγοντες που επηρεάζουν την αξιοπιστία της αξιολόγησης
- ▶ Σχολική Αξιολόγηση και κοινωνικο-επαγγελματική Καταξίωση
- ▶ Η Διαφοροποιημένη προσέγγιση στην αξιολόγηση της επίδοσης
  - ▶ Εναλλαγή των προσώπων που αξιολογούν
  - ▶ Διαφοροποίηση του αντικειμένου της αξιολόγησης
  - ▶ Διαφοροποίηση της μεθόδου και των εργαλείων αξιολόγησης
- ▶ Η Αυτοαξιολόγηση
  - ▶ Πρακτικές (αυτο)αξιολόγησης
  - ▶ Κλίμακα (αυτο)αξιολόγησης
- ▶ Βιβλιογραφία Ενότητας
- ▶ Δικτυακές Πηγές

Τι είναι η αξιολόγηση; ορισμός

«Η αξιολόγηση είναι η συνεχής διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου του βαθμού επίτευξης των διδακτικών στόχων (δεικτών), της απόκτησης γνώσεων και δεξιοτήτων καθώς και της συμπεριφοράς του μαθητή στο σχολείο».

Κασσωτάκης, 1981

Είναι χρήσιμη η αξιολόγηση στην εκπαίδευση; 1 / 3

Αμφιλεγόμενες και αντίθετες απόψεις και θέσεις έχουν εκφραστεί κατά καιρούς για την αναγκαιότητα/χρησιμότητα της αξιολόγησης στην εκπαιδευτική διαδικασία, κυρίως ιδεολογικοπολιτικής φύσης.

Είναι χρήσιμη η αξιολόγηση στην εκπαίδευση; 2/3

Οι θιασώτες της θεωρούν ότι αποτελεί **μέσο/μηχανισμό παρακολούθησης της παρεχόμενης εκπαίδευσης και των αποτελεσμάτων της** (επίδοση των μαθητών, κατάκτηση γνώσεων αλλά και διαμόρφωση δεξιοτήτων, ανάπτυξη κοινωνικής και πολιτειακής συνείδησης...) **αλλά και παρέμβασης** δεδομένου ότι λειτουργεί διαγνωστικά και ανατροφοδοτικά στην εκπαιδευτική διαδικασία προκειμένου να διορθώσει ελλείψεις, παραλείψεις.

Είναι χρήσιμη η αξιολόγηση στην εκπαίδευση; 3/3

Μέσα από την αξιολόγηση ο εκπαιδευτικός, αλλά και το θεσμικό όργανο και τελικώς το σύστημα έχει τη δυνατότητα επαλήθευσης ότι ο μαθητής κατέκτησε τους στόχους που ορίστηκαν στην αρχή μιας διαδικασίας μάθησης μπορεί να κρίνει εάν και σε ποιο βαθμό ο μαθητής κατέχει τις απαραίτητες έννοιες και γνώσεις που διδάχθηκαν και ανέπτυξε τις στοχευόμενες ικανότητες/δεξιότητες που θα του επιτρέψουν να διεκδικήσει είτε περαιτέρω εξέλιξη σε επίπεδο σπουδών, είτε θέσεις στον επαγγελματικό χώρο.

Αρχές της αξιολόγησης 1 / 4

❖ **Σημαντικότητα/Σπουδαιότητα:**

Πρόκειται για βασική φάση της διδασκαλίας/εκμάθησης.

Αρχές της αξιολόγησης 2/4

- ❖ **Χρησιμότητα:** Πρόκειται για διαδικασία που μας επιτρέπει να διαπιστώσουμε εάν ο μαθητής έμαθε όσα τού διδάξαμε:

Γιατί δεν αποδεχόμαστε πλέον την ταυτολογία «Διδασκαλία = Μάθηση»: Ό,τι διδάσκει ο εκπαιδευτικός δεν είναι αυτονόητο ότι το μαθαίνει ο μαθητής.

Γιατί κάθε εκπαιδευτικός έχει το δικό του διδακτο-παιδαγωγικό στυλ

Γιατί κάθε μαθητής έχει το δικό του γνωστικό στυλ/προφίλ και τις δικές του στρατηγικές μάθησης.

Αρχές της αξιολόγησης 3/4

- ❖ **Συνέπεια:** (Οφείλει να) Ανταποκρίνεται πλήρως στους στόχους και τα περιεχόμενα διδασκαλίας/μάθησης. Με την έννοια αυτή, οι **διδακτικοί στόχοι** (απόκτηση γνώσεων και ανάπτυξη ικανοτήτων) χρησιμεύουν αρχικά, στον ορισμό των περιεχομένων διδασκαλίας/μάθησης και στην επιλογή της ύλης που θα διδαχθεί στη συνέχεια, στην αξιολόγηση αυτών που έχουν διδαχθεί και συγκεκριμένα των γνώσεων που έχουν κατακτηθεί και των ικανοτήτων/δεξιοτήτων που έχουν αναπτυχθεί.

Αρχές της αξιολόγησης 4/4

- ❖ Τα περιεχόμενα διδασκαλίας/μάθησης, τόσο ως προς το τι πρέπει να διδαχθεί (παρουσίαση της νέας γνώσης) όσο και ως προς τη μορφή τους (τρόποι παρουσίασης και εφαρμογής της νέας γνώσης και συγκεκριμένα τύποι μαθησιακών αντικειμένων), γίνονται περιεχόμενα αξιολόγησης γνώσεων και ικανοτήτων/δεξιοτήτων.

Χαρακτηριστικά της «καλής» Αξιολόγησης 1/6

Η διαδικασία της καλής αξιολόγησης εξαρτάται από το αν πληροί τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

Εγκυρότητα

Αξιοπιστία

Αντικειμενικότητα

Διακριτ(ικ)ότητα

Πρακτικότητα & Οικονομία.

Χαρακτηριστικά της «καλής» Αξιολόγησης 2/6

Η Εγκυρότητα

Ο βαθμός προαγωγής ή ο τελικός μέσος όρος σε ένα μάθημα ή σε μία δοκιμασία, θεωρούνται έγκυροι εάν δείχνουν το **πραγματικό επίπεδο των γνώσεων ή των ικανοτήτων/δεξιοτήτων** του μαθητή, των οποίων η ανάπτυξη επιδιώχθηκε κατά την εκπαιδευτική διαδικασία.

Έγκυρη θεωρείται η αξιολόγηση η οποία καλύπτει όσο το δυνατόν περισσότερη ύλη που διδάχθηκε, δηλαδή περισσότερες γνώσεις και ικανότητες. Συνεπώς, μιλάμε για

- **μικρή/χαμηλή εγκυρότητα** εξέτασης όταν αναφέρεται σε ορισμένα μόνο σημεία της διδαχθείσας ύλης και, ως εκ τούτου, δεν παρουσιάζει το πραγματικό επίπεδο των γνώσεων του ατόμου που αξιολογείται.
- **ελάχιστη ή ανύπαρκτη εγκυρότητα** των βαθμών ως δεικτών της αξίας και των γνώσεων του μαθητή αν είναι αποτέλεσμα μίας ή 2-3 αποσπασματικών εξεταστικών δοκιμασιών αν οι εξεταστικές δοκιμασίες περιορίζονται στον έλεγχο μόνο της απομνημόνευσης των πληροφοριών.

Χαρακτηριστικά της «καλής» Αξιολόγησης 3/6

Η Αξιοπιστία :

Η διαδικασία αξιολόγησης θεωρείται **αξιόπιστη** αν όσες φορές και αν επαναληφθεί, κάτω από τις ίδιες συνθήκες, δίνει το ίδιο ή περίπου το ίδιο αποτέλεσμα.

Χαρακτηριστικά της «καλής» Αξιολόγησης 4/6

Η Αντικειμενικότητα

- Αντικειμενική θεωρείται η αξιολόγηση όταν δεν επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες άσχετους προς την αξία του εξεταζόμενου (π.χ. η συμπάθεια ή αντιπάθεια του κριτή προς τον κρινόμενο, η υποκειμενική αντίληψη της ορθότητας μιας απαντήσεως, η ψυχική κατάσταση του αξιολογητή, κ.λπ.)

- Απαραίτητη προϋπόθεση για αντικειμενικότητα στην εξέταση:

ομοιόμορφος και αυστηρά καθορισμένος τρόπος αξιολόγησης με συγκεκριμένα και σαφή κριτήρια εκτίμησης της επιτυχίας ή αποτυχίας στις διάφορες δοκιμασίες.

Χαρακτηριστικά της «καλής» Αξιολόγησης 5/6

Η Διακρι(ικ)ότητα : Δεδομένο:

Όλοι οι άνθρωποι δεν έχουν παντού τις ίδιες ικανότητες σε διάφορους τομείς.

Ως εκ τούτου, σε μια εξεταστική δοκιμασία υπάρχουν «άριστοι, καλοί, σχεδόν καλοί, μέτριοι, κακοί και πολύ κακοί» μαθητές.

Η καλή εξεταστική δοκιμασία πρέπει να κατατάσσει τους μαθητές σε διαφορετικές κατηγορίες, ανάλογα με την αξία του καθενός.

Καλή διακριτική ικανότητα μιας δοκιμασίας = όταν δίνει αποτελέσματα σύμφωνα με την κανονική κατανομή .

Μικρή διακριτική ικανότητα μιας δοκιμασίας έχουμε όταν η βαθμολογία κατατάσσει την πλειονότητα των μαθητών είτε στην κατηγορία των άριστων - πολύ «καλών» είτε σε αυτή των μέτριων – πολύ αδύνατων/ «κακών».

Αυτό το χαρακτηριστικό της αξιολόγησης μας ενδιαφέρει κυρίως σε δοκιμασίες/διαδικασίες επιλογής (Πανελλήνιες Εξετάσεις, Διαγωνισμοί ΑΣΕΠ) όπου είναι απαραίτητη η ιεραρχική κατάταξη των μαθητών/ υποψηφίων ανάλογα με τις γνώσεις ή τις δεξιότητές τους.

Στις δοκιμασίες διαμορφωτικής αξιολόγησης (όπου αυτό που μας ενδιαφέρει είναι η κατάκτηση του επιδιωκόμενου στόχου από το μεγαλύτερο ποσοστό των μαθητών), η ιδιότητα αυτή δεν είναι αναγκαία:

Πρώτον, διότι ο μαθητής δεν συγκρίνεται με τους άλλους για να διαπιστωθεί τι ξέρει, αλλά ως προς τον τελικό στόχο, στον οποίο πρέπει να πετύχει.

Δεύτερον, επειδή, κατά την εξέταση, επιδιώκεται κατανομή αποτελεσμάτων κατά το σχήμα J (όπου το μεγαλύτερο % των μαθητών κατέκτησε το στόχο).

Χαρακτηριστικά της «καλής» Αξιολόγησης 6/6

Πρακτικότητα & Οικονομία

Πρόκειται για δύο συμβατές ιδιότητες των εξεταστικών μεθόδων με στόχο την εξοικονόμηση χρόνου και προσωπικού.

Με τον όρο **πρακτικότητα**, αποδίδεται η ευκολία με την οποία η εξέταση μπορεί να διεξαχθεί και να βαθμολογηθεί.

Μία **μέθοδος αξιολόγησης** θεωρείται **πρακτική** όταν είναι εύκολη στη χρήση της τόσο από πλευράς εξεταστών όσο και από πλευράς εξεταζόμενων.

Αντιθέτως, **μη πρακτική μέθοδος αξιολόγησης** είναι αυτή που, κατά την εξέταση, προβλέπονται υλικά τα όποια δύσκολα μεταφέρονται, απαιτούνται πολύπλοκες και λεπτομερείς επεξηγήσεις.

Η μέθοδος αξιολόγησης χαρακτηρίζεται **οικονομική** αν δεν απαιτεί πολύ χρόνο ούτε πολύ προσωπικό τόσο κατά την εξέταση όσο και κατά τη διόρθωση των γραπτών δοκιμίων.

Η **αντιοικονομική μέθοδος αξιολόγησης** απαιτεί εξετάσεις με πολυσέλιδες εκθέσεις γεγονότων, σκέψεων και ιδεών, για τη διόρθωση των οποίων απαιτείται πολυήμερη εργασία, συχνά μάλιστα πολλών εξεταστών/αξιολογητών και ως εκ τούτου προϋποθέτουν υψηλό κόστος.

Μέθοδοι και εργαλεία αξιολόγησης της επίδοσης του μαθητή στην εκμάθηση της Γ2: *Τι αξιολογούμε στο μάθημα της Γ2;*

Τι αξιολογούμε στο μάθημα της Γ2;

- Την επικοινωνιακή ικανότητα του μαθητή στην ξένη γλώσσα μέσα από τις επιμέρους συνιστώσες της έτσι όπως πραγματώνεται/ υλοποιείται μέσα από διάφορες δραστηριότητες γλωσσικής επικοινωνίας:
  - ✓ Προφορική, γραπτή και οπτικο-ακουστική πρόσληψη/κατανόηση
  - ✓ Προφορική και γραπτή παραγωγή λόγου
  - ✓ Προφορική και γραπτή διάδραση/διεπίδραση
  - ✓ Προφορική και γραπτή διαμεσολάβηση.

Τι αξιολογούμε στο μάθημα της Γ2;

Τη (γλωσσική) επικοινωνιακή ικανότητα του μαθητή στην ξένη γλώσσα στη βάση των επιμέρους γνώσεων/ικανοτήτων:

- ❖ την πραγματολογική ικανότητα και τις επιμέρους ικανότητες που τη συνιστούν: μακρο- λειτουργίες και μικρο- λειτουργίες, ικανότητα δόμησης/συνοχής λόγου.
- ❖ τις γλωσσ(ολογ)ικές ικανότητες και τις επιμέρους ικανότητες της: λεξιλογική και γραμματική πρωτίστως (λεξικο-γραμματικές επιλογές), φωνολογική, σημασιολογική, ορθογραφική ικανότητα...

Τι αξιολογούμε στο μάθημα της Γ2;

- ❖ την **κοινωνιογλωσσική ικανότητα**: τύποι προσφώνησης, εκφράσεις ενδεικτικές της ιεραρχημένης επικοινωνίας, επίπεδο/ύφος γλώσσας...
- ❖ **γενικές ικανότητες/δεξιότητες**: πρωτίστως την κοινωνικο-πολιτισμική γνώση και τη διαπολιτισμική επίγνωση
- ❖ τη **στρατηγική ικανότητα**: αντισταθμιστικές στρατηγικές στις οποίες προστρέχει ο μαθητής/χρήστης όταν δεν διαθέτει τα απαραίτητα γλωσσικά μέσα για την επιθυμητή/απαραίτητη επικοινωνία.

Πώς αξιολογούμε γνώσεις και ικανότητες στη Γ2;

Για να ελέγξουμε γενικές και γλωσσικές επικοινωνιακές ικανότητες του μαθητή, μεμονωμένα ή συνδυαστικά, χρησιμοποιούμε διάφορες/διαφορετικές **μεθόδους** και **εργαλεία αξιολόγησης τύπους δοκιμασιών**, πλην όμως ανάλογους με αυτούς των μαθησιακών αντικειμένων που προτείναμε κατά τη διδασκαλία της γλώσσας με στόχο την εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων και οι οποίες διαφοροποιούνται στη βάση των **διαφόρων δραστηριοτήτων γλωσσικής επικοινωνίας** (στον προφορικό ή γραπτό λόγο κ.τ.λ.).

Τα επισφαλή σημεία στην Αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή

Προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκυρη αποτύπωση της επίδοσης του μαθητή στη χρήση της γλώσσας, είναι απαραίτητο να προσέξουμε **τρία** σημεία που μπορεί να προκαλέσουν **πηγή λανθασμένης αξιολόγησης** :

- Η **αντικειμενική αξιολόγηση** της παραγωγής λόγου,
- Η **προσαρμογή** της αξιολόγησης γνώσεων και ικανοτήτων **στο επίπεδο γλωσσομάθειας,**
- Η **εκφώνηση και οι οδηγίες στις δοκιμασίες** αξιολόγησης.

I. Η αντικειμενική αξιολόγηση της επίδοσης

- ❖ Η αξιολόγηση γλωσσ(ολογ)ικών γνώσεων (π.χ. φωνολογικά ή λεξικογραμματικά στοιχεία) είναι σχετικά εύκολη στην περίπτωση όταν αναμένεται μία -και συχνά μοναδική- απάντηση (συνήθως μονολεκτική ή σύντομη).
- ❖ Με την έννοια αυτή, αρκεί ο αξιολογητής να ορίσει το βαθμό που αναλογεί σε κάθε απάντηση προκειμένου να καλύψει το σύνολο της κλίμακας/σχάρας βαθμολόγησης (στο 10, 20, 100...).

I. Η αντικειμενική αξιολόγηση της επίδοσης

- Πολύ διαφορετική είναι η αξιολόγηση γνώσεων και ικανοτήτων στην περίπτωση των δοκιμασιών που απαιτούν σύνθετες διαδικασίες και περισσότερες γνώσεις και ικανότητες όπως στην παραγωγή λόγου όπου ενδέχεται να έχουμε περισσότερες της μίας δυνατές απαντήσεις και ποικιλία στον τρόπο ανάπτυξης ενός θέματος.
- Στις περιπτώσεις αυτές, διαπιστώθηκε ότι ο διάφοροι παράγοντες επηρεάζουν το αξιολογικό/βαθμολογικό αποτέλεσμα και προέκυψαν μεγάλες συζητήσεις περί του καθοριστικού ρόλου του παράγοντα «υποκειμενικότητα του αξιολογητή» κατά τη βαθμολόγηση προφορικών και γραπτών εξετάσεων.

I. Η αντικειμενική αξιολόγηση της επίδοσης

Ο όρος **αντικειμενικότητα** παραπέμπει στην **ουδετερότητα** κατά την αξιολόγηση, προϋποθέτει **ομοιομορφία** που προέρχεται από την **αυστηρότητα στην τήρηση σαφώς συγκεκριμένων και προκαθορισμένων κριτηρίων και δεικτών** εκτίμησης της παραγωγής λόγου.

Για να διασφαλιστεί η αντικειμενικότητα, επιλέγουμε συγκεκριμένες μεθόδους αξιολόγησης και χρησιμοποιούμε διάφορα εργαλεία και δείκτες.

Μέθοδοι και εργαλεία αξιολόγησης παραγωγής λόγου: Δύο βασικές προσεγγίσεις

1. Η μέθοδος της **σφαιρικής ή ολικής ή ολιστικής βαθμολόγησης ή η βαθμολόγηση της γενικής εντύπωσης/εκτίμησης** (holistic scoring) κατά την οποία εξετάζονται **χωριστά τα διάφορα στοιχεία του γραπτού**, επισημαίνοντας λάθη, παραλείψεις και θετικές πλευρές (ενίοτε μάλιστα και βάσει χαρακτηριστικών της «ορθής απάντησης» και προκαθορισμένης κλίμακας βαθμολόγησης), πλην όμως το γραπτό ή η προφορική εξέταση αξιολογείται ως **ενιαίο σύνολο** και βαθμολογείται με βάση τη **γενική εντύπωση και τη συνολική ποιότητα των απαντήσεων**.

Μέθοδοι και εργαλεία αξιολόγησης παραγωγής λόγου:

Η σφαιρική ή ολική ή ολιστική ή η γενική
εντύπωση/εκτίμηση (holistic scoring)

Στην περίπτωση των γλωσσικών μαθημάτων, ιδιαίτερα από την εποχή της Επικοινωνιακής Προσέγγισης στη διδασκαλία της γλώσσας, η παραγωγή λόγου εκτιμάται/ελέγχεται ως προς την αποτελεσματικότητα της επικοινωνίας, δίνοντας «έμφαση στην ευχέρεια λόγου, χωρίς να δίνεται ιδιαίτερη/μεγάλη βαρύτητα στην ακρίβεια που εμφανίζουν τα γραμματικά φαινόμενα, το εύρος του λεξιλογίου και τα ρητορικά μέσα» όπως άλλοτε.

Μέθοδοι και εργαλεία αξιολόγησης παραγωγής λόγου: Δύο βασικές προσεγγίσεις

2. Σε αντίθεση με την σφαιρική/ολιστική, στην **αναλυτική προσέγγιση (analytic scoring)** απομονώνονται τα διάφορα χαρακτηριστικά της παραγωγής (π.χ. περιεχόμενο, οργάνωση, δομή στη γραπτή δοκιμασία και προφορά, επιτονισμός, ευφράδεια, ορθότητα και καταλληλότητα στην προφορική εξέταση) και αξιολογείται το καθένα ξεχωριστά.

Στην περίπτωση αυτή, **ορίζονται με ακρίβεια και σαφήνεια** ποιες γλωσσικές (υπο)δεξιότητες θα αξιολογηθούν, με βάση ποια κριτήρια για κάθε κατηγορία, ποια θα είναι η βαθμολογική βαρύτητα κάθε κριτηρίου.

Μέθοδοι και εργαλεία αξιολόγησης παραγωγής λόγου

Η αξιολόγηση και βαθμολόγηση μπορεί να βασίζονται:

- σε **ένα κύριο χαρακτηριστικό** της δοκιμασίας (primary trait scoring) το οποίο θεωρείται καθοριστικό για τη ζητούμενη παραγωγή λόγου και για το συγκεκριμένο κειμενικό είδος ή
- σε **πολλά/διάφορα βασικά χαρακτηριστικά** (multiple – trait scale) που αφορούν περισσότερες γνώσεις/ικανότητες και επομένως είναι ανάγκη να προσδιοριστούν τα χαρακτηριστικά τους και το ειδικό βάρος της καθεμίας.

Εργαλεία Αξιολόγησης της επίδοσης του μαθητή

Επειδή η αξιολόγηση της επικοινωνιακής ικανότητας (το ζητούμενο στη Γ2) **εστιάζει σε διάφορες ικανότητες/δεξιότητες** (όροι που χαρακτηρίζονται συχνά από αοριστία και ευρύτητα), είναι **σημαντικό να οριστούν δείκτες μέτρησής τους.**

Για το λόγο αυτό, η αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή/χρήστη γίνεται βάσει **κριτηρίων** συγκεκριμένων κατά το δυνατόν άμεσα παρατηρήσιμων του βαθμού επιτυχίας στο πλαίσιο μιας **κλίμακας/σχάρας βαθμολόγησης.**

Κριτήρια αξιολόγησης

- Πρόκειται για χαρακτηριστικά ή για σημεία που καθορίζουν (και επεξηγούν) την εκτίμηση της επίδοσης των μαθητών λαμβάνοντας υπόψη την κατάκτηση / απόκτηση γνώσεων ή την ανάπτυξη μιας ικανότητας.
- Μας βοηθούν να εκφράσουμε μία δικαιολογημένη κρίση, να αξιολογήσουμε με τον ίδιο/ισότιμο/ομοιόμορφο και αυστηρό τρόπο την επίδοση των μαθητών, για να απαλείψουμε, όσο αυτό είναι δυνατόν, την υποκειμενικότητα που εμπεριέχει κάθε γενική κρίση.

Ποικιλία των κριτηρίων αξιολόγησης 1/2

Τα κριτήρια αξιολόγησης μπορεί να διαφέρουν αισθητά ανάλογα με τη στοχευμένη ικανότητα/δεξιότητα:

- **σε μία προσέγγιση που εστιάζει στην ανάπτυξη επικοινωνιακής ικανότητας**, πέρα από την ανάπτυξη της γλωσσολογικής ικανότητας και των συνιστωσών της, τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται λαμβάνουν κυρίως υπόψη τις διάφορες συνιστώσες της επικοινωνιακής ικανότητας,
- **σε ένα προφορικό τεστ που ελέγχει πρακτικές ικανότητες**, ανεχόμαστε μορφοσυντακτικά λάθη για να δώσουμε έμφαση στην επάρκεια και τη συνάφεια της επίδοσης του μαθητή σε ότι αφορά την επικοινωνιακή περίσταση.

Ποικιλία των κριτηρίων αξιολόγησης 2/2

- Κατά την **κατανόηση ενός κειμένου (πρόσληψη γραπτού λόγου)**, η αξιολόγηση της λεξιλογικής ικανότητας μόνον δεν επιτρέπει να διαπιστώσουμε εάν ο μαθητής εντόπισε τη δομή του κειμένου, αν κατάλαβε τη λειτουργία του, αν συνέλαβε την συνοχή και τη συνεκτικότητα του κειμένου ώστε **να είναι σε θέση να παρακολουθεί την πρόοδο στην ανάπτυξη επιχειρηματολογίας.**

Κριτήρια Αξιολόγησης & Κλίμακα Βαθμολόγησης

- Τα κριτήρια αξιολόγησης συνοδεύονται από και συνδέονται άμεσα με την κλίμακα βαθμολόγησης (συνήθως αριθμητική, αλλά μπορεί να είναι και περιγραφική...) με στόχο να χαρακτηριστούν τα δυνατά/πιθανά επίπεδα επίδοσης και να οριστεί το «κατώφλι» επιτυχίας, με απλά λόγια η βάση της αναμενόμενης επίδοσης, να επιτρέπεται σε πολλούς διαφορετικούς αξιολογητές να έχουν τα ίδια κριτήρια διόρθωσης και αυτό ανεξαρτήτως της στιγμής αξιολόγησης/διόρθωσης (αμέσως μετά τη δοκιμασία ή αργότερα).

Κριτήρια Αξιολόγησης & Κλίμακα βαθμολόγησης

- Το «**κατώφλι επιτυχίας**», που σηματοδοτεί το επίπεδο κατώτερης επίδοσης προκειμένου η εξέταση να θεωρηθεί επιτυχής, **καθορίζεται άλλοτε στη βάση ενός αριθμού εύστοχων/ορθών απαντήσεων** (π.χ. 3 απαντήσεις στις 5), **άλλοτε πάλι με βάση το ποσοστό** (π.χ. 70% των ερωτήσεων στις οποίες οι μαθητές οφείλουν να απαντήσουν σωστά ώστε η επίδοσή τους να κριθεί αποδεκτή).

Κριτήρια Αξιολόγησης & Κλίμακα βαθμολόγησης

- Στην κλίμακα βαθμολόγησης ορίζουμε επίσης τα όρια βαθμολόγησης **αποδίδοντας έναν αριθμό μορίων ανά ερώτημα/item**. Γνωρίζουν έτσι αξιολογητές και αξιολογούμενοι την αξία που αναλογεί σε καθένα από τα στοιχεία μιας ορθής απάντησης σε σχέση με τη σημασία που αποδίδεται σε κάθε στόχο μάθησης.

(Lussier, 1992)

Κριτήρια Αξιολόγησης & Κλίμακα βαθμολόγησης

- **Κλασική κλίμακα βαθμολόγησης:** 0 – 20 η οποία συνοδεύεται ενίοτε από σχολιασμό (Αρκετά καλά, Καλά, Πολύ καλά, Άριστα) ή από συντελεστές.
- *Ευστοχία του μηνύματος*

τελείως απαράδεκτη	απαράδεκτη	αποδεκτή	απολύτως αποδεκτή
0	1	2	3

Κριτήρια Αξιολόγησης & Κλίμακα βαθμολόγησης

Αξιολόγηση δύο (2) επιδόσεων Κλίμακα βαθμολόγησης: 0 – 2

Ευκρίνεια του μηνύματος			Γλωσσική ακρίβεια (γραμματική ορθότητα)		
0	1	2	0	1	2

Στην περίπτωση αυτή, ο αξιολογητής εκτιμά χρήσιμο να ελέγξει όχι μόνο τη σαφήνεια του μηνύματος αλλά και την ποιότητα της γλώσσας που χρησιμοποιεί ο μαθητής.

Σε ανάλογες περιπτώσεις μπορούμε επομένως να εξετάσουμε διάφορες διαστάσεις της γλώσσας: τη **γραμματικότητα**, τη **ροή του λόγου/της γλώσσας**, την **προφορά**...

- Ο μαθητής εδώ παίρνει τέσσερις βαθμούς (4) εάν η επικοινωνία είναι κατανοητή, καίρια και εύστοχη, αν δηλαδή η απάντησή του ανταποκρίνεται στην πληροφορία που ζητήθηκε ενώ παράλληλα είναι σωστή από γραμματικής άποψης δύο βαθμούς (2) εάν η επικοινωνία είναι μεν σωστή αλλά έχει γραμματικά λάθη η απουσία επικοινωνίας ή η μη εύστοχη και με γραμματικά λάθη επικοινωνία δεν του προσφέρει κανένα (0) βαθμό.

Κριτήρια Αξιολόγησης & Κλίμακα βαθμολόγησης

Αξιολόγηση τριών επιδόσεων Κλίμακα αξιολόγησης 0 έως 2

1. Γλωσσική επίδοση

0 _____ 1 _____ 2

- γραμματικότητα
- λεξιλόγιο
- προσωδία

2. Επίδοση στην ικανότητα δόμησης

0 _____ 1 _____ 2

- συνοχή
- συνεκτικότητα

3. Κοινωνιογλωσσική επίδοση

0 _____ 1 _____ 2

- ακρίβεια των «πληροφοριών»
- πλαίσιο της περιστασης.

Κριτήρια Αξιολόγησης & Κλίμακα βαθμολόγησης

Παράδειγμα βαθμολόγησης πολλών χαρακτηριστικών

- Σε μία εργασία διδακτικής όπου οι φοιτητές καλούνται να ετοιμάσουν μαθησιακό υλικό για τη διδασκαλία της Γ2, η αξιολόγησή τους μπορεί να γίνει ως εξής:

Κριτήρια αξιολόγησης Γνώσεις - Ικανότητες	Κλίμακα βαθμολόγησης Εύρος
γλωσσολογική ικανότητα	0,00 - 2,00
διδακτική/μεθοδολογική ικανότητα	0,00 - 2,00
παιδαγωγική ικανότητα	0,00 - 2,00
συνοχή περιεχομένων (θεμάτων και υποθεμάτων)	0,00 - 1,50
πρωτοτυπία των προτάσεων	0,00 - 1,50
μορφοποίηση/εμφάνιση	0,00 - 1,00
Σύνολο	0,00 - 10,00

II. Προσαρμογή στο επίπεδο γλωσσομάθειας (1/3)

- ❖ Τα προβλήματα εδώ έχουν να κάνουν συνήθως με την αξιολόγηση της επίδοσης μέσα από δραστηριότητες και κυρίως τις διεκπεραιωτικές, λόγω και του σύνθετου χαρακτήρα τους που απαιτεί διάφορες γνώσεις/ ικανότητες, για τις επιμέρους εργασίες/δράσεις .
- ❖ Το επίπεδο διδασκαλίας/μάθησης, δηλ. το επίπεδο γλωσσομάθειας προσδιορίζει και το επίπεδο δυσκολίας των στοιχείων και δεδομένων που απαιτούνται για την πραγματοποίηση μιας εργασίας/δράσης στο πλαίσιο ενός θεματικού πεδίου αναφοράς (π.χ. οργάνωση ενός ταξιδιού).

II. Προσαρμογή στο επίπεδο γλωσσομάθειας (2/3)

- ❖ Σε αρχικό/χαμηλό επίπεδο, έμφαση δίνεται στην περιγραφή γενικών εμφανών χαρακτηριστικών και σε στοιχεία που είναι άμεσα μετρήσιμα και απλά στην περιγραφή τους. Π.χ. για τις μικρολειτουργίες που εντάσσονται σε διεκπεραιωτικές δραστηριότητες που έχουν να κάνουν με «διαμονή σε ξενοδοχείο» στο πλαίσιο της οργάνωσης ταξιδιού, ζητούμε από το μαθητή να είναι σε θέση να προσδιορίσει ιδιαιτερότητες σχετικά με το δωμάτιο: όροφος, διάταξη του χώρου, διαστάσεις, αριθμός κρεβατιών, ανέσεις/υπηρεσίες που προσφέρονται την επιθυμητή διαθεσιμότητά του: περίοδος, αριθμός ημερών, διάρκεια κόστη/τιμές για τη διαμονή.

II. Προσαρμογή στο επίπεδο γλωσσομάθειας (3/3)

- ❖ Σε πιο προχωρημένο επίπεδο, αναμένουμε από το μαθητή/χρήστη:
  - να συζητά για/διαπραγματεύεται τη σχέση ποιότητας/κόστους,
  - να είναι σε θέση να αμφισβητεί την ποιότητα των υπηρεσιών,
  - να διεκδικεί αλλαγές και καλύτερες συνθήκες/υπηρεσίες,
  - να εξηγεί και να επιχειρηματολογεί για τυχόν προβλήματα,
  - να διεκδικεί αποκατάσταση/αποζημίωση.

Με την έννοια αυτή, **ο εκπαιδευτικός/αξιολογητής καλείται να τροποποιήσει το επίπεδο πολυπλοκότητας/δυσκολίας**

- ✓ στις ασκήσεις/δραστηριότητες αξιολόγησης
- ✓ στις τεχνικές αξιολόγησης
- ✓ στους τύπους των ερεθισμάτων που προτείνονται στους μαθητές.

Περιγραφητές/Δείκτες επικοινωνιακής ικανότητας

Στο **Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς** και στο **Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Γλώσσες** αναφέρονται τα χαρακτηριστικά της γλωσσικής επάρκειας κατά επίπεδο γλωσσομάθειας και αφορούν τις διάφορες γνώσεις και ικανότητες στη βάση των εξής επικοινωνιακών δραστηριοτήτων γλωσσικής επικοινωνίας:

- κατανόηση προφορικού λόγου
- παραγωγή προφορικού λόγου και προφορικής διάδρασης
- προφορική ή γραπτή διαμεσολάβηση.
- κατανόηση γραπτού λόγου
- παραγωγή γραπτού λόγου και γραπτής διάδρασης
- γραπτή διαμεσολάβηση

III. Οι εκφώνηση και οι οδηγίες

- Πρέπει να χαρακτηρίζονται από **συντομία** (χωρίς να περιορίζονται οι εξεταζόμενοι σε μονολεκτικές απαντήσεις) κυρίως από **σαφήνεια** και **ευστοχία** ως προς το ζητούμενο με βάση το οποίο θα αξιολογηθούν γνώσεις και ικανότητες.

Παράδειγμα προβληματικής εκφώνησης 1 / 3

- *Yaz tatili için İstanbul'a gittiniz. Ailenize, İstanbul'da nasıl vakit geçirdiğinizi anlatan bir mektup yazın.*
  - *Πήγατε στη Κωνσταντινούπολη για τις καλοκαιρινές διακοπές. Γράφετε ένα γράμμα στην οικογένεια σας για να τους διηγηθείτε πώς περνάτε.*
1. Το κανάλι επικοινωνίας: η επιστολή. Ποιος έφηβος στέλνει πλέον επιστολή εν μέσω διακοπών; Υπάρχουν καρτ ποσταλ και πολλά τεχνολογικά μέσα άμεσης μάλιστα επικοινωνίας.
  2. Για ποιο λόγο ο ελληνόφωνος μαθητής της Τουρκικής ως ξένης γλώσσας να γράψει μία επιστολή στην τουρκική γλώσσα απευθυνόμενος στην οικογένεια του/της;

Παράδειγμα προβληματικής εκφώνησης 2/3

- Στις γλωσσικές ασκήσεις που χρησιμοποιούμε στα χαμηλά επίπεδα γλωσσομάθειας και όπου ο μαθητής καλείται να κάνει λεξικο-γραμματικές επιλογές συχνά μονολεκτικές, συνήθως μία απάντηση είναι αναμενόμενη.
- Τι γίνεται όμως σε περιπτώσεις όπως η παρακάτω;

Boşlukları tamamlayalım.

1. Sınıf _____ 20 kişi var.
2. Ayşe bugün ev _____ gidiyor.
3. Biz oda _____ oturuyoruz ve müzik dinliyoruz.
4. Ben çocuk _____ bakıyorum.
5. Kitapları masa _____ koyuyorum.
6. Ben araba _____ biniyorum

Παράδειγμα προβληματικής εκφώνησης3/3

Στην παραπάνω άσκηση, το ζητούμενο είναι προφανώς ο έλεγχος της ορθής χρήσης των κτητικών επιθέτων από το μαθητή. Πλην όμως, η οδηγία περιορίζεται στην εντολή «Συμπληρώστε» χωρίς άλλη διευκρίνιση, ούτε καν σχετικό παράδειγμα. Το προβληματικό σημείο εδώ προέρχεται από το γεγονός ότι σε κάποια items ο μαθητής έχει περισσότερες της μίας αποδεκτές επιλογές μεταξύ των κτητικών επιθέτων.

Boşlukları tamamlayalım.

1. Sınıfta/sınıfımda/sınıfımızda 20 kişi var.
2. Ayşe bugün eve/evine gidiyor.
3. Biz odada/odamızda/odasında oturuyoruz ve müzik dinliyoruz.
4. Ben çocuğa/çocuğuma/çocuğuna bakıyorum.
5. Kitapları masaya/masama/masasına koyuyorum.
6. Ben arabaya/arabama/arabanıza biniyorum

Η διατύπωση της εκφώνησης και οι οδηγίες στις δοκιμασίες αξιολόγησης της επίδοσης στη Γ2

- Στις δραστηριότητες ανοικτού τύπου, που ζητούν εκτενή παραγωγή γραπτού λόγου, η **εκφώνηση** πρέπει να είναι **λειτουργική** με επί μέρους οδηγίες σχετικά με τα ζητούμενα που θα αποτελέσουν εξάλλου και τα κριτήρια αξιολόγησης της παραγωγής.
- Τα δύο παραδείγματα που ακολουθούν είναι ενδεικτικά:

Παραδείγματα

❑ Arkadaşlarınıza bir e-posta yollayarak onları evinizde vereceğiniz Yeni Yıl partisine davet edin. Davetiyenizde:

- nerede (adresiniz)
- ne zaman (tarih, saat),
- kimleri davet edeceğiniz (isimler),
- ne yapacağınız,
- neler yiyip içeceğiniz hakkında bilgi verin. (100 kelime)

❑ Madrite gittiniz ve Aırbnb sitesi üzerinden bir oda kiraladınız. Eve döndüğünüzde, Aırbnb sitesine yolculuk izlenimlerinizi anlatan bir yazı gönderin. Yazınızda:

-Kaldığınız oda,

Aırbnb sisteminin yolculuğunuzu nasıl etkilediği hakkındaki yorumlarınızdan bahsedin.

(150 kelime)

Μορφές και τύποι Δοκιμασιών για την αξιολόγηση επίδοσης στη Γ2

- Ασκήσεις στα χαμηλά κυρίως επίπεδα γλωσσομάθειας, και δραστηριότητες είναι ως επί το πλείστον **περιοριστικές** και οι αναμενόμενες **απαντήσεις είναι κατευθυνόμενες, καθοδηγούμενες**.
- Δέχονται δηλαδή συνήθως μία μόνο συγκεκριμένη απάντηση (απαραιτήτως στην περίπτωση των ερωτημάτων κλειστού τύπου).
- Με τις ασκήσεις εστιάζουμε σε/ελέγχουμε κυρίως ικανότητες γλωσσ(ολογ)ικές, και συγκεκριμένα:
  - τη φωνολογική (προφορά και επιτονισμός, σε αρχάριο κυρίως επίπεδο)
  - τη λεξιλογική (ορθή επιλογή/χρήση λεξιλογίου)
  - τη γραμματική (ορθή μορφολογική ή συντακτική επεξεργασία)
  - τη σημασιολογική (αντίληψη και απόδοση νοημάτων, εννοιών)
  - καθώς και την πραγματολογική ικανότητα δόμησης/συνεχούς λόγου.

Οι Ασκήσεις είναι ανοικτού ή κλειστού τύπου.

Οι ασκήσεις κλειστού τύπου (αναφέρονται και ως «ερωτηματολόγια») απαιτούν μία μοναδική ορθή απάντηση την οποία πρέπει να επιλέξει ο μαθητής ανάμεσα σε διάφορες που προτείνονται.

- τύπου σωστό/λάθος
- πολλαπλής επιλογής
- αντιστοίχισης
- αναδιάταξης

Οι Ασκήσεις είναι ανοικτού ή κλειστού τύπου.

Οι **ανοικτού τύπου ασκήσεις** ζητούν συνήθως σύντομες απαντήσεις.

Κυριότερες,

- οι ασκήσεις **συμπλήρωσης κενών** όπου τα κενά πρέπει να συμπληρωθούν με λέξεις που καλείται να αναζητήσει ο μαθητής.
- οι ασκήσεις **διαμεσολάβησης** όπου προτείνονται φράσεις για τις οποίες ο μαθητής καλείται να κάνει:
  - ✓ διαγλωσσική επεξεργασία (με απλά λόγια μετάφραση στη Γ1)
  - ✓ ενδογλωσσική επεξεργασία/αναδιατύπωση.
- Οι **ασκήσεις ανοικτού τύπου** γίνονται **αυτομάτως κλειστού** όταν
  - ✓ στις ασκήσεις **συμπλήρωσης κενών** δίνονται οι λέξεις που πρέπει να τοποθετηθούν στα κενά
  - ✓ στις ασκήσεις **διαμεσολάβησης**, προτείνονται δύο τουλάχιστον επιλογές από τις οποίες ο μαθητής καλείται να επιλέξει την ορθή.

Παραδείγματα

Άσκησης/Λεξιλογική Ικανότητα

Nasıl biri?

1. Eşyalarını hiç toplamaz— .....
2. Yeni şeyler öğrenmekten, yapmaktan hoşlanır— .....
3. Arkadaşlarını sever, yalnız kalmaktan hoşlanmaz— .....
4. Sır saklamayı iyi bilir— .....
5. Herkese yardım eder— .....
6. Eşyalarının yerini, randevularını hep unuttur— .....
7. Duygularını kolay kolay anlatmaz, utangaçtır.— .....
8. Yalandan nefret eder, hiç yalan söylemez.— .....

yardımsever

dağınık

içedönük

sırdaş

hareketli

unutkan

sosyal

dürüst

Παράδειγμα/Άσκησης

Boşlukları doğru zaman (di'li geçmiş zaman-gelecek zaman) kullanarak tamamlayınız.

Amcam geçen hafta Almanya'ya (git-)_____ .

Biz geçen yıl tatile (çık-)_____ .

Ben 1968'de Trabzon'da (doğ-)_____ .

Biz yarın sinemaya (git-)_____ ?

İki saat önce (sen/nerede)_____ ?

Yarın öğretmen okula (gel-) _____ ?

Biraz önce ben sana telefon (et-)_____ .

Biraz sonra film (başl-)_____ .

Geçen haftaki sınavın nasıl (geç)_____ ?

Gelecek ay kardeşim İstanbul'a (gel-) _____ .

Μορφές και Τύποι Δοκιμασιών Οι Ασκήσεις

- Η εστίαση σε μία γλωσσική ικανότητα δεν είναι πάντα διακριτή ούτε καν στις ασκήσεις κλειστού τύπου. Για παράδειγμα, οι λεξιλογικές επιλογές συνδυάζονται συνήθως
  - είτε με τη σημασιολογική ικανότητα όταν πρέπει να επιλέξει ο μαθητής τη σωστή βάσει νοήματος λέξη για τη σωστή κενή θέση σε μία άσκηση συμπλήρωσης κενών
  - είτε με τη γραμματική ικανότητα όταν καλείται να εντοπίσει ή ακόμη καλύτερα να κάνει μορφολογικές αλλαγές ή να αποκαταστήσει συντακτικές δομές.

Παράδειγμα Άσκησης

Λεξιλογική και Σημασιολογική Ικανότητα

Okuyalım ve tamamlayalım

Doktor: Merhaba, adınız nedir?

Sibel Hanım: Sibel Yılmaz.

Doktor : Şikayetiniz nedir?

Sibel Hanım : Kendimi iyi hissetmiyorum. Çok _____.

Doktor: Nereniz ağrıyor?

Sibel Hanım : Başım çok kötü _____.

Doktor : Sesiniz de kısık. Boğazınız da ağrıyor mu?

Sibel Hanım : Evet, biraz . Ayrıca _____.

Doktor : Peki, _____ var mı?

Sibel Hanım : Evet, sanırım biraz var. Sizce neyim var?

Doktor : Sibel Hanım, bu belirtilere göre gripsiniz. Size bir ağrı kesici, bir _____ ve öksürüğünüz için bir şurup vereceğim. Birkaç günde kendinizi daha iyi hissedeceksiniz.

Sibel Hanım : Teşekkür ederim Doktor bey.

Doktor : Rica ederim. Kendinize iyi bakın. Umarım bir hafta içinde daha iyi olacaksınız.

ağrıyor

ateşiniz

öksürüyorum

ateş düşürücü

Παραδείγματα / Άσκησης

Λεξιλογική και Γραμματική Ικανότητα

Aşağıdaki boşlukları –dik (-dik,-duk,-dük)+iyelik eki,-acak (-ecek)+iyelik eki ile dolduralım

1. İçkileri koy.....(senin) dolap büyük mü?
2. Sizi gör..... (ben) günü dört gözle bekliyorum.
3. Dün ismarla..... (senin) pilav nefisti.
4. Balık al.....(onun) dükkan ucuz mu?
5. Yarın satın al..... (onun) kitap için para lazım.
6. Cuma günü ver..... (onların) partiye çok arkadaşları gelecek.
7. Anlat..... (benim)konular zordu.

➤ Στην άσκηση αυτή, η επιλογή του κατάλληλου τύπου που ζητείται (λεξιλογική ικανότητα) εξαρτάται από τη θέση της λέξης που αντικαθιστά στη δομή της πρότασης (γραμματική ικανότητα).

Προσδίδοντας επικοινωνιακή διάσταση στις Ασκήσεις

- Τα τελευταία χρόνια, οι ασκήσεις φροντίζουν να αλλάξουν τον σχολικό χαρακτήρα που είχαν κλασσικά προσδίδοντας έτσι μια πιο επικοινωνιακή διάσταση στη δοκιμασία. Έτσι, αντί της κλασσικής άσκησης που η εκφώνησή της χρησιμοποιεί μεταγλώσσα: «Βάλτε τα ρήματα εντός παρενθέσεων στον αόριστο και τον παρατατικό», είναι **προτιμότερο να ζητήσουμε από το μαθητή να ξαναγράψει ένα μικρό κείμενο ξεκινώντας με εκφράσεις όπως «Τον περασμένο μήνα...», «Πέρυσι, ...» ή «Πριν δέκα χρόνια...»**

Ασκήσεις διαμεσολάβησης: Διαγλωσσική επεξεργασία

- ❑ **Οι μαθητές πρέπει να περάσουν από την αρχική γλώσσα στην ξένη και το αντίστροφο.**
- ❑ Είναι ιδιαίτερα χρήσιμες όταν θέλουμε να κατανοήσουν οι μαθητές
  - ✓ μορφο-συντακτικές ιδιαιτερότητες χωρίς ισοδύναμα στα δύο γλωσσικά συστήματα, το αρχικό/μητρικό και το νέο,
  - ✓ διαφορές στην επιλογή των γλωσσικών μέσων για να εκφράσουμε κοινωνικοπολιτισμικά γεγονότα (παγιωμένες εκφράσεις, παροιμίες...).
- ❑ Παραπέμπουν σε γλωσσικές έννοιες όπως οι λειτουργίες της γλώσσας, οι γλωσσικές πράξεις για τις οποίες πρέπει να βρουν αντίστοιχη εκφορά λόγου και σε τεχνικές όπως η παράφραση.
- ❑ Μπορεί να εστιάζουν στη μετατροπή του γραπτού λόγου σε προφορικό, στην επανασύνθεση/αναδιατύπωση του λόγου, στην αλλαγή επιπέδου λόγου για την προσαρμογή στις παραμέτρους μιας (άλλης) επικοινωνιακής περίπτωσης.

Παράδειγμα 1. Άσκησης ενδογλωσσικής επεξεργασίας/αναδιατύπωσης

Κümleri örneęe göre anlamları deęişmeden tekrar yazın.

Bayramlarda herkes akrabalarını ziyaret eder.

Bayramlarda akrabalar ziyaret edilir.

Duyduęuma göre bilet satışına konser gününe kadar devam edeceklermiş.

İnsan bu kadarlık yemekle doyar mı hiç?

Ne yazık ki hiç kimse çevre temizliğine önem vermiyor.

İnsanların ismimi yanlış söylemesine çok kızıyorum.

Παραδείγματα 2. Άσκησης ενδογλωσσικής επεξεργασίας/αναδιατύπωσης

VÜCUDUMUZ EVİMİZ

A Vücudunuzu tanımak, size onu değiştirme, koruma ve güçlendirme imkanı sağlar. Su borularınızda küçük bir tıkanıklık varsa tesisatçı çağırmazsınız. Lavabo pompasını kullanır, sorunu kendiniz çözmeye çalışırsınız. Mutfakta bir sinek görüp böcek imha ekibine haber vermezsiniz. Bir ampul patlarsa elektrikçi çağırmazsınız. Evinizin yeniliğini koruması konusunda kendinize güvenirsiniz. Küçük sorunların büyümeden çözülmesi daha ucuz ve etkilidir, bunu bilirsiniz.

B Kemikleriniz kirişler gibidir, evinizin içini korur, onu destekler. Gözleriniz pencerelerdir, ciğerleriniz havalandırma kanallarıdır, beyniniz sigorta kutusudur, bağırsaklarınız kanalizasyondur, ağzınız mutfağınızdır, kalbiniz su deposudur, saçlarınız çimenlerdir, fazla kilolarımız tavan arasındaki eski eşyalardır.

C Vücudunuzu bir ev gibi düşünmenizi istiyorum, kendi eviniz gibi. Evler ve vücutlar arasında büyük benzerlikler vardır. Hem eviniz hem de vücudunuz son derece önemli ve değerlidir. İkisini de bütün gücünüzle inşa etmek ve geliştirmek istersiniz.

D İşte vücudunuzu da uzun vadede korumak için önlemler almalısınız. Mesela haftada üç kez yirmişer dakika egzersiz yapmalı, kalp atışlarınızı hızlandırmalısınız. Bazı sağlık testlerini düzenli olarak yaptırmalısınız. Olumsuz duygulardan ve stresten uzak durmalısınız. Günde en az bir avuç kuruyemiş yemelisiniz, zeytinyağını bol kullanmalısınız. Uzmanlara göre erkekler her gece 7-8 saat, kadınlar ise 6-7 saat uymalıdır. Yetersiz uyku, beyninizdeki mutluluk hormonunun (serotonin) az üretilmesine neden olur. Bu durumu dengelemek için şeker ya da tütün gibi zararlı maddeler kullanırsınız. Uykuya aldirmamak, damdaki sızıntıya aldirmamak gibidir; işleri kötüleştirirsiniz.

Paragrafları, anlamlı bir metin olacak şekilde sıralayın.

1	2	3	4

Resimleri kullanarak salonunuz hakkındaki sorulara cevap verin.

Örnek :

1- Salon büyük mü?

2- Salonda kanepeler var mı?

Kaç kanepeler var?

Kanepeler eski mi? Yeni mi?

Modern mi? Klasik mi?

- Άσκηση ανοικτού τύπου – Φωνολογική ικανότητα
- Άσκηση κλειστού τύπου – Λεξιλογική ικανότητα
- Άσκηση κλειστού τύπου – Γραμματική ικανότητα
- Άσκηση κλειστού τύπου – Ικανότητα Δόμησης Λόγου
- Άσκηση ανοικτού τύπου – Λεξιλογική ικανότητα
- Άσκηση ανοικτού τύπου – Ικανότητα Δόμησης Λόγου
- Άσκηση ανοικτού τύπου – Γραμματική ικανότητα
- Άσκηση κλειστού τύπου – Φωνολογική ικανότητα

Metni uygun ad durum ekleri ve şimdiki zaman eki ile dolduralım.

Rıza Bey bir doktor. O İzmir'..... yaşa..... . O hafta içi 06.00'..... kalkıyor. O ve eşi kahvaltı yap..... .O 07.30'..... ev..... çık..... . 08.00' de iş başla..... . 13.00'de öğle yemeği yiyor. 18.00'de ev..... gel..... . O işte çok yorul..... . Ev..... yemek yiyor, gazete oku....., televizyon izle..... . Saat 23.30'da yat..... . O her gün yaklaşık 7 saat uyu..... .Rıza Bey ve eşi hafta sonları dışarı..... çık..... . Onlar sinema..... git..... veya ailelerini ziyaret et..... .

- Άσκηση ανοικτού τύπου –
Φωνολογική ικανότητα
- Άσκηση κλειστού τύπου –
Λεξιλογική ικανότητα
- Άσκηση κλειστού τύπου –
Γραμματική ικανότητα
- Άσκηση κλειστού τύπου –
Ικανότητα Δόμησης Λόγου
- Άσκηση ανοικτού τύπου –
Λεξιλογική ικανότητα
- Άσκηση ανοικτού τύπου –
Ικανότητα Δόμησης Λόγου
- Άσκηση ανοικτού τύπου –
Γραμματική ικανότητα
- Άσκηση κλειστού τύπου –
Φωνολογική ικανότητα

Βοηθήστε τον πελάτη και τον σεβιτόρο να συνεννοηθούν βάζοντας στη σειρά τις παρακάτω προτάσεις! Ο διάλογος αρχίζει με τη φράση Χ και τελειώνει με τη φράση Υ.

1	2	3	4	5	6	7	8
Χ							Υ

Restoranda

X: Garson: Hoş geldiniz efendim . Ne alırsınız?

A: Müşteri: Peki Dört Mevsim olsun. Ama lütfen domatesli olmasın.

B: Garson: Zeytinli... O halde Dört Mevsim ya da Akdeniz deneyin.

C: Müşteri: Şimdilik hayır. Belki yemekten sonra.

D: Garson: Tabii ki. Ne içmek istiyorsunuz?

E: Müşteri: Eeee... Menüye bir bakalım. Ben zeytinli bir pizza istiyorum ama henüz karar vermedim. Acaba hangisinden alayım?

F: Garson: Tatlı ister misiniz?

G: Müşteri: Bol buzlu ve limonlu bir maden suyu alayım

Y: Garson: Peki efendim. Siparişleriniz 15 dakika sonra hazır

- Άσκηση ανοικτού τύπου – Φωνολογική ικανότητα
- Άσκηση κλειστού τύπου – Λεξιλογική ικανότητα
- Άσκηση κλειστού τύπου – Γραμματική ικανότητα
- Άσκηση κλειστού τύπου – Ικανότητα Δόμησης Λόγου
- Άσκηση ανοικτού τύπου – Λεξιλογική ικανότητα
- Άσκηση ανοικτού τύπου – Ικανότητα Δόμησης Λόγου
- Άσκηση ανοικτού τύπου – Γραμματική ικανότητα
- Άσκηση κλειστού τύπου – Φωνολογική ικανότητα

Film türlerini yazın.

- A. -Güzin, "Kabus" filmini izledin mi?
- Hayır, seyretmedim.
- Neden?
- Çünkü ..... sevmiyorum. Dedektifleri daha çok seviyorum.

- B. - Gizem, «Aile arasında" filmine gideceğim. Sen de benimle gelir misin?
- Cem, bu ne tür bir film?
- Bu bir ..... Film. Ne dersin? Geliyor musun?
- Evet, komediyi seviyorum. Teşekkür ederim

- C. - Deniz, ne zaman sinemaya gideceğiz? Sıkıldım...
- Demet, sadece "Sokak Dansı 5" gösterirlerse gideceğim.
- Bu nasıl bir film ?
- Bu .....

- Άσκηση ανοικτού τύπου – Φωνολογική ικανότητα
- Άσκηση κλειστού τύπου – Λεξιλογική ικανότητα
- Άσκηση κλειστού τύπου – Γραμματική ικανότητα
- Άσκηση κλειστού τύπου – Ικανότητα Δόμησης Λόγου
- Άσκηση ανοικτού τύπου – Λεξιλογική ικανότητα
- Άσκηση ανοικτού τύπου – Ικανότητα Δόμησης Λόγου
- Άσκηση ανοικτού τύπου – Γραμματική ικανότητα
- Άσκηση κλειστού τύπου – Φωνολογική ικανότητα

Μορφές και Τύποι Μαθησιακών Αντικειμένων

Οι Δραστηριότητες (1/2)

Οι δραστηριότητες

- στηρίζονται συνήθως σε μία **επικοινωνιακή περίσταση** (έστω και στοιχειώδη, με τις βασικές συνιστώσες της).
- απαιτούν **παραγωγή λόγου** (προφορικού ή γραπτού) **εκτενέστερη** και συνήθως **πιο ελεύθερη** και **προσωπική** σε σύγκριση με τις ασκήσεις, απαιτεί δηλαδή **προσωπική θέση** και **χρήση της γλώσσας**.

Οι δραστηριότητες-Παραδείγμα

Cumartesi gecesi üç arkadaşınla birlikte evde kaldınız ve dışarıdan yemek sipariş etmeyi düşünüyorsunuz ama ne yemek yemek istediğinize karar vermediniz. Diyalog oluşturup rol yapın ve ne yemek istediğinize karar verin.

Είναι Σάββατο βράδυ και είσαι σπίτι σου με τρεις φίλους. Συζητάτε λοιπόν για το τι θα παραγγείλετε να φάτε. Παίξτε τη σκηνή.

Μορφές και Τύποι Μαθησιακών Αντικειμένων

Οι Δραστηριότητες (2/2)

- Ορισμένες παραγωγές λόγου είναι **μερικώς καθοδηγούμενες** και απαιτούν παραγωγή συγκεκριμένου κειμενικού είδους:
  - στηρίζονται σε ένα πρότυπο/μοντέλο (π.χ. συμβατική ή ηλεκτρονική επιστολογραφία, βιογραφικό σημείωμα, συνοδευτικές επιστολές...)
  - υπακούουν σε τεχνικές ανάλυσης και σύνθεσης, απαιτούν δηλ. σύνθετες γνωστικές λειτουργίες και ανταποκρίνονται στη δραστηριότητα της διαμεσολάβησης (περίληψη, αναφορά, σύνθεση κειμένων).

Παράδειγμα Καθοδηγούμενης Δραστηριότητας

DOLMABAHÇE SARAYI

İstanbul Boğazı'nın kıyısında yer alan **Dolmabahçe Sarayı**, **1843-1856** yılları arasında inşa edilmiş. Osmanlı'nın 31. Hükümdarı olan **Sultan Abdülmecid**'in emriyle yapımı gerçekleştirilen saray, o dönemin gözde mimarı **Garabet Balyan** ve oğlu **Nikoğos**'un imzalarını taşıyor.

Pazartesi ve perşembe hariç haftanın her günü 09.00-16.00 saatleri arasında ziyaret edebilirsiniz.

Dolmabahçe Sarayı Müzesi Giriş Ücreti 2019. Dolmabahçe Sarayı giriş ücreti sadece Selamlık ziyareti için **60 Türk Lirası**'dır. Ancak Harem bölümünü de gezmek isterseniz (Camlı Köşk ve Saat Müzesi ile beraber) **40 TL** ekstra ücret ödenmesi gerekmektedir.

<https://gezipgordum.com/dolmabahce-sarayi/>

Dolmabahçe Sarayı'ni ziyaret

Arkadaşınız Nikos, İstanbul'a geliyor ve Dolmabahçe Sarayı'ni ziyaret etmek istiyor. Arkadaşınıza bir e-posta yollayıp onu Dolmabahçe Sarayı hakkında bilgilendirin. E-postanızda:

- Müzenin tarihi,
- Ziyaret günleri ve saatleri,
- Müzenin giriş ücreti hakkında bilgi verin.

Δείτε την εκφώνηση στις δύο επόμενες δοκιμασίες και πείτε εάν πρόκειται για άσκηση ή για δραστηριότητα, εάν η εκφώνηση και οι οδηγίες είναι σαφείς. Ποιες ικανότητες μπορεί να αξιολογήσει ο εκπαιδευτικός που θα τις χρησιμοποιήσει;

Diyalog-Rol yapma

Aşağıdaki durum üzerine rol yapın ve diyalog oluşturun

A

Gelecek hafta, 5 günlüğüne tatile gideceksiniz. Evinizde çok çiçeğiniz var ve siz tatildayken çiçeklerin solmasını istemiyorsunuz.

B

Siz de tatile gidiyorsunuz. Ama kardeşiniz evde kalacak.

Kendi özgeçmişinizi yazın ve sınıfa gönderin.

Sınıfta birbirinizi iyi tanıyorsanız, sizde bir arkadaşınızın özgeçmişini alın.

Kanuni Sultan Süleyman Biyografisi

Kanûnî Sultan Süleyman 27 Nisan 1495 Pazartesi günü Trabzon'da doğmuştur. Babası Yavuz Sultan Selim, annesi Hafsa Hatun'dur. Hafsa Hatun Osmanlı ya da Çerkezdir. Kanûnî Sultan Süleyman yuvarlak yüzlü, ela gözlü, geniş alınlı, uzun boylu ve seyrek sakallıydı. Kanûnî Sultan Süleyman devri, Türk hakimiyetinin doruk noktasına ulaştığı bir devir olmuştur. Babası Yavuz Sultan Selim, onu küçük yaşlardan itibaren çok titiz bir şekilde yetiştirmeye başladı. Benzeri görülmemiş bir terbiye ve tahsil gördü. Yavuz Sultan Selim'in 1512 de tahta geçmesi üzerine İstanbul'a çağırılan Şehzade Süleyman, babasının kardeşleriyle mücadeleleri sırasında İstanbul'da kalarak babasına vekalet etti. Babası Yavuz Sultan Selim'in ölümü üzerine, 30 Eylül 1520'de 25 yaşındayken Osmanlı tahtına geçti. Çok ciddi ve kendinden emin bir padişah olan Kanûnî Sultan Süleyman, azim ve irade sahibiydi. Yapacağı işlerde hiç acele etmez, gayet geniş düşünür ve verdiği emirden asla geri dönmezdi. İş başına getireceği adamlara, kabiliyet derecelerine göre görev verirdi. Zigetvar kuşatmasını idare ederken, 7 Eylül 1566 yılında 71 yaşında vefat etti. Kendisine "Kanûnî" denmesi, yeni kanunlar icad etmesinden değil, mevcut kanunları yazdırıp çok sıkı bir şekilde tatbik etmesinden dolayıdır. Kanûnî Sultan Süleyman adaleti seven bir padişahı. Kanûnî Sultan Süleyman, tahta çıktığı sırada Osmanlı Devleti dünyanın en zengin ve en güçlü devleti konumundaydı.

Yukarıdaki bilgilerden yararlanarak
Kanuni Sultan Süleyman'ın hayatı
hakkında bilgi verin.

- Πώς θα χαρακτηρίζατε τη δοκιμασία αυτή; Κρίνετε ότι ανταποκρίνεται στις σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις;
- Ποιες ικανότητες του μαθητή μπορεί να αξιολογήσει ο εκπαιδευτικός;
- Στη βάση ποιων δραστηριοτήτων γλωσσικής επικοινωνίας;

Η Δοκιμολογία

- Η Δοκιμολογία είναι η επιστήμη που κατάφερε να μας αποκαλύψει διάφορα προβλήματα αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών και τις παραμέτρους στις οποίες οφείλονται.
- Αντικείμενο μελέτης της είναι κυρίως οι **μέθοδοι εξέτασης** με στόχο την **ανάλυση των μεταβλητών, υποκειμενικών παραγόντων ενός εξεταστή**, καθώς και εκείνων που ποικίλλουν μεταξύ διαφόρων εξεταστών και την ανάδειξη εκείνων που προσφέρουν **μεγαλύτερη εγγύηση αντικειμενικότητας και κύρους** και μπορούν να μεταφραστούν σε ποσοτικούς όρους.
- **Με βάση τις έρευνες/μελέτες της** διαπιστώθηκαν εγγενείς διαφοροποιήσεις κατά τη διόρθωση/ βαθμολόγηση στους αξιολογητές/διορθωτές που οφείλονται
  - στις γενικότερες συνθήκες αξιολόγησης/διόρθωσης (χώρος, χρονική στιγμή...)
  - στην προσωπικότητα του ίδιου του αξιολογητή
  - στο είδος/στην ποιότητα της σχετικής επιμόρφωσής του (επαρκής ή μη κατάρτιση)
  - στον τρόπο αξιολόγησης που ακολουθείται/υιοθετείται (γραπτά δοκίμια, προφορική εξέταση).

Παράμετροι που επηρεάζουν την αξιοπιστία της αξιολόγησης (1/3)

- ❖ Η **χωροχρονική παράμετρος**: διορθώνουμε καλύτερα και αποτελεσματικότερα το πρωί παρά το βράδυ, σε συνθήκες ηρεμίας/ησυχίας παρά με θόρυβο που αποσπά μάλιστα την προσοχή όπως μπροστά στην τηλεόραση.
- ❖ Η **φυσική κατάσταση**: πρέπει να σταματάμε την αξιολόγηση/διόρθωση όταν νιώθουμε ψυχολογική ή/και φυσική κόπωση.
- ❖ Το **φαινόμενο της σειράς** : είμαστε γενικώς πιο αυστηροί αξιολογητές στο τέλος μιας σειράς γραπτών παρά στην αρχή.
- ❖ Το **φαινόμενο της αντίθεσης** : ένα μέτριο γραπτό αδικείται όταν αξιολογείται μετά από ένα εξαιρετικό γραπτό (υποαξιολόγηση) αντίθετα, παίρνει υψηλότερο βαθμό από αυτόν που αξίζει όταν προηγείται ενός χειρότερου γραπτού
- ❖ **Διορθωτική παρέμβαση**: Να επιχειρείται μία 2η αξιολόγηση των γραπτών έχοντας αλλάξει τη σειρά τους και χωρίς προηγουμένως να έχουν επισημανθεί επάνω στο γραπτό, κατά την 1η αξιολόγηση, τα προβληματικά σημεία ή οι απαραίτητες διορθώσεις.

Παράμετροι που επηρεάζουν την αξιοπιστία της αξιολόγησης (2/3)

- ❖ Το **φαινόμενο της στεροτυπίας**: οι βαθμοί της προηγούμενης χρονιάς (ή του προηγούμενου 3μήνου, 4μήνου,...) ενός μαθητή αποτελούν συχνά σημείο αναφοράς για τον εκπαιδευτικό, με αποτέλεσμα, να δυσκολεύεται στη συνέχεια να βαθμολογήσει διαφορετικά τον μαθητή αυτό.
- ❖ **Διορθωτικές παρεμβάσεις**: Μία 2η διόρθωση από άλλο αξιολογητή (η διπλή αξιολόγηση αποκαθιστά μερικώς τα προβλήματα υποκειμενικής αξιολόγησης).
- ❖ Το **φαινόμενο Posthumus** κατά τον De Landsheere: *«Κάθε εκπαιδευτικός έχει τις δικές του βαθμολογικές συνήθειες που τον διαφοροποιούν σε προσωπικό επίπεδο (αυστηρός, ανεκτικός, χαλαρός...), και σε σχέση με το αντικείμενο της διδασκαλίας του».*
- ❖ Ανεξαρτήτως όμως προσωπικού στυλ, κατά την εκτίμηση/ αξιολόγηση των επιδόσεων των μαθητών, όλοι οι εκπαιδευτικοί έχουν την τάση να διατηρούν την ίδια κατανομή βαθμολογίας στην κλίμακα βαθμολόγησης που χρησιμοποιούν.

Παράμετροι που επηρεάζουν την αξιοπιστία της αξιολόγησης (3/3)

- ❖ **Η αξιολόγηση/βαθμολόγηση είναι συνήθως συγκριτική:** ένας μαθητής αξιολογείται συνήθως αναφορικά και συγκριτικά με τους συμμαθητές του. Ο βαθμός του δηλαδή υπολογίζεται σε σχέση με το σύνολο των βαθμών των μαθητών μιας τάξης.
- ❖ Ένας βαθμός αξιολογεί συχνά την **επίδοση** του μαθητή **σε μία συγκεκριμένη δοκιμασία, άσκηση/ δραστηριότητα, εργασία, σε μια ορισμένη στιγμή** και όχι το σύνολο των ικανοτήτων/δεξιοτήτων του και κυρίως όχι την προσωπικότητά του. Εξού και η αναγκαιότητα ενός γενικού **διαγράμματος της αξιολογικής διαδρομής** του σε κάθε μάθημα, σε κάποιες ικανότητες.
- ❖ Οι καλοί βαθμοί στο σχολείο δεν προδιαγράφουν απαραίτητα την μετέπειτα επιτυχία/πρόοδο ενός μαθητή (βλ. Proust, Zola, Einstein... οι οποίοι στο σχολείο είχαν χαμηλούς βαθμούς στα σχετικά μαθήματα των επιστημών/τεχνών στις οποίες διέπρεψαν αργότερα). Αυτό συμβαίνει γιατί **πολλές ικανότητες/δεξιότητες δεν εμπεριέχονται στα προγράμματα σπουδών της εκπαίδευσης** (cf. «πολλαπλή νοημοσύνη» του Gardner).

Η διαφοροποιημένη προσέγγιση στην αξιολόγηση της επίδοσης

- Η διαφοροποίηση των διαφόρων παραμέτρων της αξιολόγησης συνιστά κατά κάποιο τρόπο εγγύηση **αντικειμενικότητας** και **αμεροληψίας**.
- Επιβάλλει **δυνατότητες εναλλαγής** των προσώπων που αξιολογούν, ποικιλίας των **εργαλείων αξιολόγησης**, ποικιλίας των **τύπων** και των **τρόπων αξιολόγησης**.

Εναλλαγή των προσώπων που αξιολογούν

- Ο εκπαιδευτικός οφείλει να εμπλέξει τους μαθητές με τον ένα ή τον άλλο τρόπο στις αξιολογικές δοκιμασίες, προωθώντας έτσι **συμμετοχικές διαδικασίες ιδιαίτερα χρήσιμες**, δεδομένου ότι τους βοηθάει να **αντιληφθούν τις ιδιαίτερες πτυχές** και τις λεπτές **αποχρώσεις της αξιολόγησης** συντελεί στην διάδραση/διεπίδραση και στη δημιουργία κλίματος **εμπιστοσύνης** και **αποδοχής**.
- Η προσπάθεια αυτή μπορεί να πάρει διάφορες / διαφορετικές μορφές: Εκπαιδευτικός και μαθητές αξιολογούν από κοινού και κατόπιν διαδραστικής συνεργασίας όπου θα συναποφασιστούν εξ αρχής τα σχετικά με τις διαδικασίες, τα κριτήρια και την κλίμακα βαθμολόγησης. Αφού αλλάξει τη σειρά των γραπτών και προμηθεύσει τους μαθητές με τα εργαλεία αξιολόγησης, ο εκπαιδευτικός τους ζητά **να διορθώσει ο καθένας ένα γραπτό στην τύχη, να διορθώσουν όλοι το ίδιο γραπτό και να αξιολογήσουν ανά ομάδες ορισμένα γραπτά.**

Διαφοροποίηση του αντικειμένου της αξιολόγησης (1/2)

- Η αξιολόγηση εστιάζει σε διάφορες/διαφορετικές συνιστώσες της επικοινωνιακής ικανότητας:
  - τη γλωσσολογική
  - την κοινωνιογλωσσική
  - την ικανότητα δόμησης λόγου
  - τη στρατηγική
  - την κοινωνικοπολιτισμική,
  - την κοινωνική...
- Η αξιολόγηση εστιάζει σε διάφορες/διαφορετικές δραστηριότητες γλωσσικής επικοινωνίας:
  - πρόσληψη/κατανόηση προφορική, γραπτή, οπτικοακουστική
  - παραγωγή προφορική και γραπτή,
  - διάδραση/διεπίδραση
  - διαμεσολάβηση.

Ικανότητα	Παράμετροι	Κριτήρια απόδοσης
Γλωσσολογική	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Φωνολογία ◦ Λεξιλόγιο ◦ Μορφολογία ◦ Σύνταξη 	<ul style="list-style-type: none"> ● Η προφορά ● Ο επιτονισμός ● Η ροή του λόγου ● Το λεξιλόγιο ● Οι παρεμβολές/διαγλωσσικές επιδράσεις με τη Γ1 ● Η δομή: σειρά και διαχείριση/διάταξη των λέξεων στην φράση ● Οι γραμματικές κατηγορίες ● Οι χρόνοι των ρημάτων...
Κοινωνιογλωσσική και Κοινωνικο-πολιτισμική	<ul style="list-style-type: none"> ● Λειτουργίες της επικοινωνίας ● Πλαίσιο επικοινωνίας 	<ul style="list-style-type: none"> ● Η ευστοχία/σχετικότητα της πληροφορίας σύμφωνα με την πρόθεση επικοινωνίας ● Η ακρίβεια του μηνύματος ● Η σαφήνεια του μηνύματος ● Η προσαρμογή του λόγου στην πρόθεση του ομιλητή, στους συνομιλητές και στην περίσταση
Ικανότητα δόμησης /συνεχούς λόγου	<p>Λεκτικά Στοιχεία</p> <ul style="list-style-type: none"> ● συνοχή ● συνεκτικότητα 	<ul style="list-style-type: none"> ● Προσαρμογή σε διάφορους λεκτικούς τύπους ● Ορθή χρήση αρθρωτών ● Οργάνωση των ιδεών, λογική σειρά... ● Αποκατάσταση κειμένων ή μηνυμάτων
Στρατηγική	Λεκτικές και μη λεκτικές αντιδράσεις	<ul style="list-style-type: none"> ● Χρήση χειρονομιών/κινήσεων, μιμήσεων, περιφράσεων ως αντισταθμιστικά μέσα στην επίτευξη επικοινωνίας ● Χρήση ερωτήσεων για την κατανόηση του μηνύματος

Διαφοροποίηση της μεθόδου και των εργαλείων αξιολόγησης

- **Επιλογή ανάμεσα στην σφαιρική/ολιστική και την αναλυτική αξιολόγηση.**
- **Ποικιλία στη μορφή και τον τύπο των δοκιμασιών σε σχέση με το αντικείμενο αξιολόγησης**
  - Κλειστού/αντικειμενικού τύπου ερωτήματα χωρίς ελεύθερη έκφραση του μαθητή με στόχο κυρίως τον έλεγχο των προσληπτικών δραστηριοτήτων (προφορική και γραπτή πρόσληψη/κατανόηση)
  - Ανοιχτού τύπου ερωτήματα ελεύθερης έκφρασης που απαιτούν μεγαλύτερη επεξεργασία και απαντήσεις συνθετότερες προκειμένου να ελέγξουμε δραστηριότητες παραγωγής προφορικού ή/και γραπτού λόγου.
- Τα κριτήρια μιας αξιολογικής δοκιμασίας πρέπει **να διαφοροποιούνται** τόσο ως προς το πλήθος (περισσότερο ή λιγότερο αντικειμενική), όσο και ως προς τη στόχευση της αξιολόγησης, ανάλογα δηλαδή με
  - τη μέθοδο αξιολόγησης,
  - το είδος αξιολόγησης: πρόκειται για έλεγχο γνώσεων και/ή ικανοτήτων ή για ολοκλήρωση ενός κύκλου σπουδών;
  - τη μορφή μπορεί να πάρει (tests, διαγωνίσματα· πρόοδος, τελική εξέταση).

Η Αυτοαξιολόγηση

- ❑ Σημαντική διαδικασία που πρωτοεμφανίζεται με το **μαθητοκεντρικό** σύστημα και εστιάζει στην **προοδευτική** και **διαρκή αξιολόγηση** που εμπλέκει το αίσθημα **ευθύνης/υπευθυνότητας** του μαθητή και ευνοεί/προωθεί την **αυτονομία** του.
- ❑ **Πρακτική** με την οποία επιχειρείται ο έλεγχος του προσωπικού του επιπέδου γλωσσομάθειας και ο εντοπισμός κεκτημένων ικανοτήτων από τον ίδιο.
- ❑ Πραγματοποιείται συνήθως στη βάση ενός μητρώου προσόντων και ικανοτήτων που αποτελείται από γνώσεις και πρακτικές ικανότητες που πρέπει να αποκτήσει ο μαθητής προτείνονται με μια διάταξη που διέπεται από ιεράρχησή τους.
- ❑ Τα περισσότερα εξ αυτών αφορούν στις **τέσσερις δραστηριότητες γλωσσικής επικοινωνίας** και απαριθμούν συγκεκριμένους στόχους με όρους δράσεων προτείνοντας για κάθε φάση εισαγωγή του τύπου: **«Μπορώ να...»**.
- ❑ Συχνά συνοδεύονται από μία κλίμακα που ξεκινά με το «Καθόλου» και καταλήγει στο «Απολύτως» με μια διαβάθμιση περισσότερο ή λιγότερο αναπτυγμένη (2, 3 ή 5 δυνατότητες).

Κλίμακα Αξιολόγησης ή Αυτοαξιολόγησης

Ο μαθητής / Εγώ	Ναι	Όχι
είναι/είμαι ικανός να παρουσιάσω κάποιον		
καταφέρνει/καταφέρνω να αναλύσω ένα κείμενο		
μπορεί/μπορώ να προφέρω σωστά τα ένρινα φωνήεντα		
είναι/είμαι ικανός να απαγγείλω ένα ποίημα		
Καταφέρνει/καταφέρνω να διακρίνω τους χρόνους που αναφέρονται στο παρελθόν		

Κλίμακα Αξιολόγησης ή Αυτοαξιολόγησης

Ο μαθητής / Εγώ	Καθόλου	Λίγο	Μερικές φορές	Αρκετά	Πολύ
	Ποτέ	Σπάνια	Συνήθως	Συχνά	Συχνά
είναι/είμαι ικανός να παρουσιάσω κάποιον					
καταφέρνει/καταφέρνω να αναλύσω ένα κείμενο					
μπορεί/μπορώ να προφέρω σωστά τα ένρινα φωνήεντα					
είναι/είμαι ικανός να απαγγείλω ένα ποίημα					
Καταφέρνει/καταφέρνω να διακρίνω τους χρόνους που αναφέρονται στο παρελθόν					

Βιβλιογραφία ενότητας

- ▶ Αθανασίου Λ., 2000, *Αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή στο σχολείο και του διδακτικού έργου*. Ιωάννινα.
- ▶ Δημητρόπουλος Ε., 1983, *Εκπαιδευτική Αξιολόγηση, η Αξιολόγηση της Σχολικής Επίδοσης*. Θεσσαλονίκη: Εκδ. Πουρνάρα.
- ▶ Ηλιοπούλου Κ., 2007, *Αξιολόγηση παραγωγής γραπτού λόγου στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Αναλυτική προσέγγιση versus Ολιστικής: μια συγκριτική προσέγγιση*. Διαθέσιμο στο <http://ipeir.pde.sch.gr/educonf/2/06DefterovathmiaEkpedefsi/iliopoulou/iliopoulou.pdf>
- ▶ Κασσωτάκης Μ. (2010). *Η Αξιολόγηση της επιδόσεως των μαθητών: Μέσα, Μέθοδοι, προβλήματα, προοπτικές*. Αθήνα: Εκδ. Γρηγόρη.
- ▶ Κασσωτάκης Μ., 2013, *Η αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών. Θεωρητικές προσεγγίσεις και πρακτικές εφαρμογές*. Αθήνα: εκδ. Γρηγόρη.

Βιβλιογραφία ενότητας

- ▶ Κασσωτάκης, Μ. & Φλουρής Γ., 2013, *Μάθηση και διδασκαλία. Σύγχρονες απόψεις για τις διαδικασίες της μάθησης και τη μεθοδολογία της διδασκαλίας*. Αθήνα: εκδ. Γρηγόρη.
- ▶ Μαυρόπουλος Μ., 2017, Από τις εξετάσεις στην αξιολόγηση των μαθητών: Μια ιστορική αναδρομή σχετική με την εξέλιξη της αξιολόγησης στον ελλαδικό χώρο. Στα: Πρακτικά του 1ου Επιστημονικού Συνεδρίου της Ελληνικής Εταιρείας Εκπαιδευτικής Αξιολόγηση με θέμα: *Αξιολόγηση των σχολικών μονάδων και των εκπαιδευτικών: Σύγχρονες τάσεις, διλήμματα και προοπτικές*. Αθήνα 28-29 Μαΐου 2016 (σσ. 910-916). Διαθέσιμο στην ιστοσελίδα <<http://www.eletea.gr>>
- ▶ Ρεκαλίδου Γ., 2011, *Αξιολόγηση της μάθησης ή αξιολόγηση για τη μάθηση*. Αθήνα: Πεδίο.
- ▶ Τσοπάνογλου Α., 2010, *Μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας και εφαρμογές της στην αξιολόγηση της γλωσσικής κατάρτισης*. Θεσσαλονίκη: Εκδ. Ζήτη.

Βιβλιογραφία ενότητας

- ▶ ALTE (Association of Language Testers in Europe), 2012, Manuel pour l'élaboration et la passation de tests et d'examens de langue : à utiliser en liaison avec le CECR Strasbourg : Conseil de l'Europe. Division des Politiques linguistiques, 84 σ.
- ▶ BERCHOUD Marie coord., RISPAIL Marielle coord., mars 2011, *Évaluations et certifications : actes des 47e et 48e Rencontres Les Cahiers de l'ASDIFLE*, n° 23.
- ▶ DE KETELE J.-M., TARDIF J., DUBOIS Br., et al., (juin) 2013, Evaluation et enseignement : quels objectifs ? par quels moyens ? *Revue française de linguistique appliquée*, vol. XVIII-1.
- ▶ HUGHES A., 2003, *Testing for Language Teachers*. Cambridge: Cambridge University Press.
- ▶ HUVER Em. coord., LJALIKOVA Al. coord. Évaluer en didactique des langues/cultures : continuité, tensions, ruptures, *Le français dans le monde : recherches et applications*, janvier 2013, n° 53.

Δικτυακές πηγές

- ▶ Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας > Πιστοποίηση Ελληνομάθειας> Λεξικό Δοκιμασιολογίας: <<http://www.greek-language.gr/certification/research/lexicon/show.html?id=1>>
- ▶ Ιστοχώρος προετοιμασίας υποψηφίων των Πανελληνίων εξετάσεων στο ειδικό μάθημα της Γαλλικής για τις : <<http://www.study4french.gr/>>
- ▶ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ, Εκπόνηση εργαλείων για τη βαθμολόγηση των απαντήσεων στα ‘ανοικτά’ ερωτήματα/δοκιμασίες/θέματα: <http://repository.edulll.gr/edulll/bitstream/10795/1148/3/1148_01_paketo5.pdf>
- ▶ The use of descriptors in learning, teaching and assessment (2009), Διαθέσιμο στην Αγγλική και Γαλλική στο <[https://www.coe.int/en/web/platform-plurilingual-intercultural-language-education/curricula-and-evaluation#{%2228070593%22:\[\]}>](https://www.coe.int/en/web/platform-plurilingual-intercultural-language-education/curricula-and-evaluation#{%2228070593%22:[]}>)
- ▶ Assessment in Plurilingual and Intercultural Education (2010), Διαθέσιμο στην Αγγλική, Γαλλική και Ιταλική στο [https://www.coe.int/en/web/platform-plurilingual-intercultural-language-education/curricula-and-evaluation#{%2228070593%22:\[2\]}](https://www.coe.int/en/web/platform-plurilingual-intercultural-language-education/curricula-and-evaluation#{%2228070593%22:[2]})